

Υπάρχει μια βολική εκδοχή: Οι πιστωτές αγρίεψαν γιατί το πρόγραμμα προσαρμογής τελειώνει και δεν θα έχουν άλλη ευκαιρία για άσκηση τόσο ισχυρής πίεσης, ενώ παράλληλα προσπαθούν να δεσμεύσουν την επερχόμενη κυβέρνηση της Αριστεράς. Γνωρίζουν ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα προσαρμοστεί, με τον τρόπο του ΠΑΣΟΚ το 1981, όπως λέει ένα δημοφιλές κλισιέ, αλλά θέλουν να φτιάξουν ένα πλαίσιο τόσο σαφές, ώστε να μην υπάρχουν περιθώρια για ελληνικούς πειραματισμούς, αλλά και για λόγους παραδειγματισμού, δηλαδή για να μην ενθαρρύνονται άλλα αριστερά κινήματα, όπως οι Podemos στην Ισπανία. Με βάση αυτή την ανάλυση, η μετάβαση στην εποχή ΣΥΡΙΖΑ δεν θα επιφέρει σοβαρούς κραδασμούς, γιατί θα επιδειχθεί μετριότητα και σύνεση από τις δύο πλευρές, με αποτέλεσμα να βρεθούν, τελικά, οι αναγκαίοι συμβιβασμοί. Η σκέψη πίσω από αυτή την περιγραφή είναι ότι έχει γίνει ήδη μια στρατηγική επιλογή από τους πρωταγωνιστές στο παγκόσμιο γίγνεσθαι – να μείνει η Ελλάδα με κάθε τρόπο στο ευρώ. Το θέλουν οι Αμερικανοί για γεωπολιτικούς λόγους, επειδή πρόκειται για τη μοναδική χώρα που είναι ταυτόχρονα μέλος της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ σε μια περιοχή τεράστιας αναστάτωσης. Το θέλουν οι Κινέζοι γιατί έχουν κάνει ήδη μεγάλες επενδύσεις εδώ και σκοπεύουν να συνεχίσουν, αξιοποιώντας τη χώρα μας ως εμπορική πύλη των προϊόντων τους προς τη Δύση. Το θέλουν και οι ευρωπαϊστές της Ε.Ε. γιατί ο ελληνικός πολιτισμός

Κορόνα ή γράμματα

 ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΑΝΟΥ

έχει σημάδεψει τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και επειδή, αν υπάρξει ένα θύμα, το μέλλον θα είναι τουλάχιστον αβέβαιο για ολόκληρο το σύστημα του κοινού νομίματος. Υπάρχει ένα κακό σενάριο: Η Γερμανία έχει εγκαταλείψει την κυβέρνηση Σαρμάρ, δεν ζητά την υπογραφή του Αλ. Τσίπρα σε οποιαδήποτε συμφωνία, δεν προειδοποιεί με φοβερές επιπτώσεις σε περίπτωση πραγματοποίησης πρόωγων εκλογών εδώ και νίκης ΣΥΡΙΖΑ, δεν ανακινεί σενάρια Grexit, ακριβώς γιατί έχει αποφασίσει ότι το ελληνικό πείραμα απέτυχε και είναι θέμα χρόνου η επισήμοποίηση ενός τραυματικού τέλους. Με βάση αυτή την προσέγγιση, ο βαθύτερος λόγος που δεν προσπαθούν να επηρεάσουν τις εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις στη χώρα μας (όπως έκαναν το 2012 ή πριν από τις ευρωεκλογές) είναι ότι έχουν ήδη παραιτηθεί από την ελληνική υπόθεση και το μόνο που τους απασχολεί είναι πώς θα διασφαλιστούν για τα 250 δισ. δάνεια που έχουν δοθεί μέχρι τώρα. Γνωρίζουν ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, αν αναλάβει την εξουσία, θα κάνει στροφή, αλλά γνωρίζουν επίσης ότι κάποια μέτρα θα τα περάσει αμέσως, όπως είναι η αύξηση του κατώτατου μισθού και η 13η σύνταξη για τους χαμηλοσυνταξιούχους. Και δεν θέλουν να σταλεί το μήνυμα στην Ευρώπη ότι μια κυβέρνηση

της Αριστεράς μπορεί να κάνει, ατιμώρητα, κινήσεις που υπερβαίνουν τους γερμανικούς κανόνες, γιατί αυτό μπορεί να προκαλέσει ενίσχυση ριζοσπαστικών κομμάτων που αντιμάχονται τον νεοφιλελευθερισμό σε ολόκληρη τη Γηραιά Ήπειρο και οπωσδήποτε στο Νότο. Ανάμεσα σε αυτές τις δύο αφηγήσεις, υπάρχει η πραγματικότητα: Η Γερμανία εξευτελίζει τη Γαλλία υποχρεώνοντας τον επίτροπο Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων Π. Μοσκοβισί να καταγγέλλει έναν προϋπολογισμό τον οποίο ο ίδιος συνέταξε ως υπουργός Οικονομικών. Και αυτά ενώ η Λεπέν έρχεται πρώτη στις δημοσκοπήσεις κηρύττοντας την έξοδο από την Ευρωζώνη και δημοψήφισμα για την παραμονή στην Ε.Ε. Η Γερμανία βρέθηκε μετά τις ευρωεκλογές μπροστά σε ένα αποτέλεσμα που δείχνει ραγδαία άνοδο της ακροδεξιάς, του ευρωσκεπτικισμού και των λαϊκιστικών δυνάμεων και, παρ' όλα αυτά, δεν έκανε ούτε ένα βήμα προς την κατεύθυνση αναθεώρησης της «συνταγής» που έχει επιβάλει. Η Γερμανία έδωσε την προεδρία της Κομισιόν στον Ζ.Κ. Γιούνκερ, που θα ήταν ο υπέρμαχος των αναπτυξιακών επεκτατικών πολιτικών, αλλά μέχρι να τακτοποιήσει τα πράγματα στο γραφείο του είχε ήδη ξεγυμνωθεί πολιτικά με την αποκάλυψη του σκανδάλου

Luxleaks. Η Γερμανία από την αρχή του ξεσπάσματος της ευρωπαϊκής κρίσης έχει συνεχείς αποτυχίες σε πολιτικό επίπεδο, αφού σε όλο και περισσότερες χώρες κερδίζουν έδαφος δυνάμεις που βρίσκονται εντελώς εκτός της λογικής του Βερολίνου. Και, παρ' όλα αυτά, δεν σταματά, ούτε αποδέχεται οποιαδήποτε συζήτηση για άλλο τρόπο αντιμετώπισης των πραγμάτων, τον οποίο άλλωστε κανείς δεν προτείνει με τρόπο πειστικό και ολοκληρωμένο.

Η Γερμανία παίζει χωρίς αντίπαλο σε μια γερμανική Ευρωζώνη, στην οποία έχει καταλυθεί κάθε έννοια ισοτιμίας στον τρόπο διαμόρφωσης και λήψης των αποφάσεων, και δεν δίνει ούτε κέρμα για τη νέα γενιά που χάνεται στην ανεργία, για τη διάχυση της φτώχειας, για την κατάρρευση του κράτους πρόνοιας, για τη διάρρηξη της κοινωνικής συνοχής, για την κατάρρευση της ίδιας της ευρωπαϊκής ιδέας που απογοητεύει όλο και περισσότερους. Με αυτά ως δεδομένα, το αν θα επικρατήσει η πρώτη εκδοχή ή το αρνητικό σενάριο είναι κάτι σαν το κορόνα ή γράμματα. Και φυσικά δεν έχει καμία σημασία τι είναι δίκαιο και τι άδικο, σωστό ή λάθος, καλό ή κακό. Το μόνο που μετράει στο πλαίσιο των σημερινών συσχετισμών στην Ευρωζώνη είναι η διεκδίκηση της μεγαλύτερης δυνατής οικονομικής ανεξαρτησίας, που επιτρέπει την πολιτική και κοινωνική απελευθέρωση. Κάθε άλλη σκέψη, όπως, για παράδειγμα, ότι η Γερμανία δεν θα κάνει ένα καταστροφικό βήμα, όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά για την Ευρώπη στο σύνολό της, δεν υποστηρίζεται από την ιστορία.